

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7677. szám

4 oldal,
30 bani

Péntek,
1969.

november 21.

LAPUNK TARTALMÁBÓL:

● Sport

II. oldal

● Magazin

III. oldal

● A vietnami háború program
igen hosszú háborút je-
lenthet

● A román kormány kép-
viselőjének felszólalása a
Nemzetközi Munkaügyi
Szervezet Igazgatótanácsá-
nak ülésén

● Közel-Kelet

IV. oldal

Ipari híradó

1

A December 30 gyár munkaközössége a minél szebb és jobb kivitelezésű textiliák készítésére törekszik. Ebből a célból igen fontos az új min-ták bevezetése a termelési fo-lyamatba. Az év eleje óta összesen 179 új mintát tervezték a kreációs osztálynak. Ezeket már a termelésben is al-kalmazták.

2

A pankotai Rásáritul butor-gyárban a harmadik negyed-ében körülmények között tanul-mányozták a technológiai veszte-ségeket és a selejt csökkentésé-nek kérdését. A végzett tanul-mány alapján intézkedési ter-vet dolgoztak ki, melynek gyakorlati megvalósítására a jövő év első napjaiban kerül sor. Addig biztosítják a szük-séges feltételeket a tanulmány sikeres alkalmazására.

3

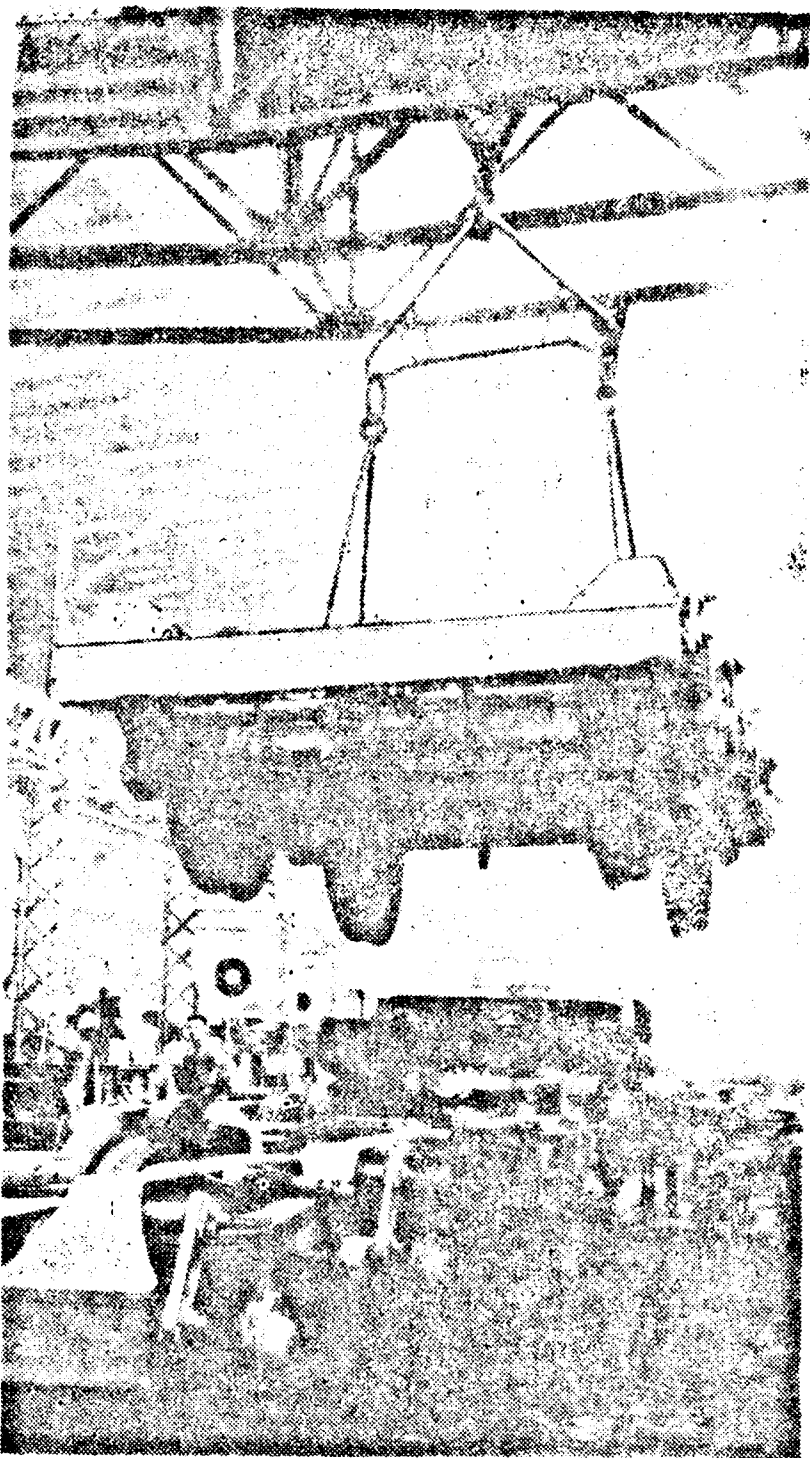
A meglévő műszaki beren-dezések tökéletesítése céljából a November 7 gyár kenyéré-lestző részlegén, helyi erő-forrásokból elkészítették a harmadik szeparátort, továbbá újra tervezték a Metrom elne-vezésű berendezéseket. Mindez a termelési folyamat tökélete-sítését eredményezi.

4

A Libertatea cipő- és kap-tafagyárban új üzemszámokat adtak át rendeltetésének. Itt szereznek fel két új technoló-giai vonalat is. Az első futó-szalag mentén az előkészítési műveleteket, a másodikon kaptafaragást és a talpaltást végzik. Mindkét új vonalat határidő előtt adják át. Janu-ár elsejétől kezdve a cipőgyár évi kapacitása 300 000 párral növekszik.

5

A Libertatea gyár láb-beli kreatóriáit eddig mintegy 250 új választékot mutat-tak be a jövőhöz vezető bizottsá-gnak. Az új termékek sorozat-gyártását a jövő hónapban kezdik meg. A szerződéseket is megkötött nemcsak a 1970-es évre. Mintegy 25 választékban gyártanak majd férfi szandálakat, textiliákból és bőrből készült férfi és női ci-pőket, csizmákat, gyermekláb-belket.

Hatalmas daru emeli a magasba a vagon forgószármóját.

Mikrointerjú a közúti szállításról

Noha gyakran bosszankodunk, mert hosszú percekig, sőt negyedórákig hiába vár-juk a végállomáson, vagy va-lamelyik megállónál az autó-buszt, el kell ismernünk: a városi szállítási vállalat veze-tősége idén sokat tett a közúti szállítási megújításért. An-nak ellenére, hogy sok nehéz-séggel kellett és kell megkü-zdeniük.

A minap erről — eredmé-nyeikről, problémáikról — be-szélgettünk Gluvacov Liviu elvtárral, a vállalat igazgató-jával.

— Városunkban és a város kör-nyékén jelenleg 16 autóbuszjárat van. Mind a 16 szállítási vállala-t, Jónéhányat közülük idén indí-tottunk. Volt amelyik bevált, pél-dául a zimandkúzi, de általában a környező helységeket a várossal összekötő járatok kivétel nélkül rentábilisak. Akad azonban olyan is, mint az alig három héttel eze-lőtt indított 14-es (a Scărioarei utcán megy végig, összeköti a Hegyaljai villamosmegállót a Kész-ruhagyárral) és a Vinătoarii uton közlekedő 19-es járat, hogy szinte alig van az autóbuszokon utas. És ugyanígy nem díszkedhetünk a 15-ös körjáratu vonal jövődeme-zőségével sem. Pedig az emberek szinte követelik ezt az autóbuszt, s ha egy-egy járat kimarad, bosszankodnak. Mi, ezeknek a jára-toknak a létesítésével segíteni a-kartunk városunk lakosságán, hogy minél gyorsabban eljussanak a vá-rosos egvik végéből a másikba, de úgy látszik igyekeztünk, nem minden esetben koronázza siker...

— Hány társaságpecsével frissítették fel idén az autó-parkot?

— Csak ebben az évben 14 új kocsit kapott vállalatunk, ezekkel helyettesítettük a régi, „kiöreged-tett” autóbuszokat. felújítottuk a meglévő parkot. Mi is tudjuk, hogy az utasoknak nehézséget jelent az, amikor valamelyik vonalon ki-esik egy járat, vagy az autóbusz ut-közben meghibásodik és a sofőr kénytelen a garázsba hajtani. A kiesés azonban mégsem azért van, mert kevés a kocsi. Számunkra nem ez jelent problémát, sokkal inkább az, hogy kevés a gépkocsi-vezetőnk. Még mindig 25 sofőrre volna szükségünk, a jelenlegi lét-számmal nem tudjuk biztosítani a közúti szállítási zavartalan-ságát. Mindezt csak azért mondtam el, hogy az utasok is megtudják, ne-künk is vannak nehézségeink, mi is azt szeretnénk, hogy senki se marasztalja el vállalatunkat.

Épül Arad legmodernebb liceuma!

XX. század és műszaki-tudomá-nyos forradalom. Követelmény: a korszerű szakkaderképzés. Negyed-század telt el és Arad az ország egyik ipari fellegvára lett. Hármas igazság, amely együtt, egymással szoros összefüggésben igazolja az Ipari Liceum létjogosultságát váro-sunkban.

A szakliceum iránt nagy az ér-deklődés. S ez az általános isko-lákban nem csak a jól működő pá-lyaválasztási tanácsadónak köszön-hető, de annak, hogy a szülők, gyerekek és felnőttek is világosan felismerték társadalmi-gazdasági hasznát. Vonzóereje, hogy az ál-talános műveltség ismeretanyagának közvetítésén és képzésén túl szer-zésművelet technikai képzést is ad. Végzőseinek jogai azonosak az el-méleti liceumok „érett” növendé-keivel. Ha megszerezték az érett-ségi diplomát, az ország bármelyik főiskolájára vagy egyetemére felvételizhetnek.

Az aradi Ipari Liceumban 1966 szeptember 15-én kezdődött az el-ső tanév, egy-egy első éves osz-

tállyal, a nappali illetve esti tago-zaton. Az idén 555 tanuló iratko-zott be a tizenegy nappali és a hat esti osztályba. A tanítás időtarta-ma öt év. Heti 5 nap oktatás, egy nap üzem, illetve műhely-gyakor-lat. Az iskola első „promóciója” 1971-ben érettségizik s vagy elhe-lyezkedik a középfokú technikai pályán, vagy továbbtanul: egyete-men, főiskolán. Az Ipari Liceum fejlődését szemlélteti, hogy az 1970–71-es tanévben már 756 ta-nulólt iskoláz be; 1980-ban pedig 1080 növendék! A nappali tago-zat egy-egy évfolyamának negy, az estinek két párhuzamos: az egész iskolának összesen 30 osztá-lyra lesz!

Az Ipari Liceum megalakítása ó-ta vendégiskola. Az aradi szakis-kola Vörös Hadsereg utáni helyisé-gében foglal el nyolc osztályter-met abból a harmincegyből (öt tanterem a Săvinești utcai helyi-ségben, három az 5. sz. Liceum-ban működik), amelyben 58–48 szakmai iskolai és 10. liceum utáni tagozatu osztály jár. Ezek a ta-nulók heti 3–4 napon keresztül ve-gyeznek műhely- vagy üzemi gy-akorlatot. Ennek ellenére elképzel-hető, mennyire nehéz lehet az óra-

rendet és a termék kihasználása-nak pontos tervét elkészíteni, nem is beszélve a laboratóriumi gy-aakorlatok beütemezéséről, melyről a körülmények miatt le kell mon-daniuk. A túlszűkítettség a benn-lakás szemlélteti figyelmeztetően: az eredetileg 350 férőhelyes inter-nátusban 880 tanulólt szállaltattak el! Nehézségbe ütközik az egyé-ni tanulás, az iskolán kívüli to-vábbképzés és önművelés, a „kolle-giumi” erkölcsi-etikai nevelés stb. megszervezése.

A jövő mindkét iskolatípusa: a szakmai iskoláé és a szakliceumé. Az utóbbiban például minden helyre öt felvételiző tanuló verseng minden évben, fennállása óta. Er-deemes alaposan tanulmányozni az októ-kevelő munka anyagi felté-teleinek megoldását és biztosítását.

Az Ipari Liceum improvizált igazgatói irodájában Pădurean Va-sile mérnökkel, az iskola igazgató-jával együtt tervezzük, számo-lunk.

MÓZER ISTVAN

(Folytatása a II. oldalon)

Visszaautasított áruk nyomában

Az állami kereskedelmi felügye-lőség ellenőrző csoportja nemrég az Arădeanca közszükségleti cik-keket gyártó vállalatban a keres-kelem által visszaautasított árú-teleket okait elemzte. Nagy halom papírt tettek elének. Számítalan jegyzőkönyvet, fuvar- és vissza-utasítási levelet, még több magya-rázatot és ismételt reklamációt ol-vastunk el. Már-már úgy tűnt,

hogy e nagy halom rendetlenség-ből nem is tudunk következtetést le-vonni. De egy napos munka után mégis sikerült tisztán látnunk számtalan ügyben. Lássuk csak,

ez, hiszen az utólagos javítás a-nyagot és munkaidőt igényel?

Ugyanez a visszatérő refrénje több más jegyzőkönyvnek is. A szebeni, a craiovai, a marosvásá-rhelyi és a iasi-i nagykereskedel-mi vállalatok, összesen 17 külön-leges diszkrét utasítottak vissza 3056 lej értékben. A vállalat mi-nőségellenőrző és pénzügyi szakembereiből alakított bizottság (feltéve, ha volt ilyen) megállpi-totta, hogy nem az ő hibájukból, hanem a szállítási alkalmával rö-ggáldott meg az áru. Mégis elvege-ztek ezeken a különböző javítá-s-

túket. Az áruszakértőknek teh igazuk volt, amikor visszaülde-az említett, elég nagy tétel kale-dáriumszerűletet. A felettes szerv által jóváhagyott mintadarabok kerestük. A vállalatban senki se tudta hol találhatók. Így nem h-sonlítottuk össze azokat az ujal-ka. Reméljük azonban, előkerü-nek majd „valahonnan” és a min-ség-ellenőrző szolgálat tagjai végzik helyettünk ezt a művele-tet. Nagyon felelősséggel, mi eddig tették.

A visszaautasított termékek lista-ján szerepel még néhány, mi anyagból készült játék, mint pél-dául a Dorina, Simina, Nicolet és más típusú baba. A visszakü-dött és reklamált áru értéke ne-gy, de árnyékot vet az Arădean-ca vállalat védjegyére. Hibásak náluk gyártott játékektől sipo-is.

Műszaki, gazdasági és pénzügyi rendellenességeket tapasztaltunk az Arădeanca vállalatban. Nyíl-vánvaló, hogy Tomioaga Corneli-mérnök, a minőség-ellenőrző osz-tály főnöke, Moț Ioan főkönyvelés és a többi szakember és közgaz-dász felelőtlenségű végezte munkáját. Ezt bizonyítja a visszaautasítá-sokkal, utólagos javításokkal és is-mételt számlázásokkal kialakul-óriási volumenű bürokrácia. Az ellenőrzés alkalmával kiderült a-is, hogy nem minden esetben tar-tják be a „Pénzügyminisztérium 151 220 számú 1967 augusztus 10-i-velamint a Minisztertanács 1828, 1967-es számú Határozatát. A könyveléségi iratokban ugyanis nyomát sem találtuk az említett visszaautasított tételnek, holott, a törvény a legszigorúbban e-lőírja ennek feltüntetését.

A mulasztások megállapítása nem elégséges. Az Arădeanca vál-lalat munkaközösségén a sor, hogy tetteikkel köszönjék ki a hirne-ven esett csorbát.

KISS ISTVAN,
állami kereskedelmi felügyelő

az Arădeanca vállalatban

miként rendezhetjük ezeket.

Elsősorban is a nagyobb össze-gekről szeretnénk beszélni. A vál-lalat főmunkamestere részlegén, a-hol a kuma szinte már művészi-vé vált, ugylátszik megartott a hár-név, a bukaresti és ploiești-i nagykereskedelmi vállalatok u-gyanis több, alakpából készült tal-cát, cseszealjat és más evőeszkö-z utasítottak vissza. Bukarestből 12 604 lej, míg Ploieștiből 15 650 lej értékben küldtek vissza az em-lített árukhoz. Utána néztünk és kiderült, hogy a részleg dolgozói mindkét esetben kijavították a visszaautasított termékeket. A jegyzőkönyvben azonban ez úgy szerepel, hogy az említett utólag elvegett műveletre egyáltalán nem költöttek. Hogyan lehetséges

kat és visszaküldték más számlá-kal, más fuvarlevelekkel a koráb-bi megrendelőkhöz. A jegyző-könyvben ismét úgy tüntették fel, hogy a javítás nem került semmibe.

Az idén új termékként szerepel az Arădeanca vállalat műszaki tervében a kalendáriumszerűlet. Az itt dolgozó szakemberek el is készítettek a szükséges számszá-mokat, meg is kezdték a sorozat-gyártást. Az ország több városába már szállítottak is ezekből. A bu-karesti nagykereskedelmi vállalat áruszakértőjén azonban nem találtak azokat megfelelő minőségűeknek és így több, mint 2000 darabot visszaautasítottak. Mi is megviz-gáltuk az említett árufelelőseket. Ki-derült, hogy egyik-másik nem működik jól, nagyon sokra pedig hibásan sajtolták a számokat, be-

Egészségvédelem 1969

Arad várta önt, doktor úr!

— Egy számot kérünk dr. Po-pescu Vasilehoz, a fizioterapiára. A Poliklinika fülkájából szemü-veges hölgy utasítja vissza kére-sünket rutinos udvariassággal.
— A doktor ur ma már nem fogadhat több beteget, minden számot kieszottunk.
A fizioterápiai rendelésben ér-deklődünk Popescu doktor után.
— Néhány perccel ezelőtt fe-jezte be a rendeltetést, tessék talán holnap...
Az inkognitójátékok tovább folytatnak. Betegként nyitunk be dr. Lőrinczi Sándor bőrgyógyász-hoz. A nővé- helytel kint, meg az orvos a soron lévő beteg vizsgá-latával végez.
Különös bemutatók. Ter-mészetesen szóba kerül a Nagy Nemzetgyűlés állásfakája, az orvo-

sok felhasználásának és elosztá-sának problémája.
— Váradról kerültem ide — mondja, beszédársunk. — Nem idegen számomra ez a város.
— Önt ide helyezték. Gon-dolt-e arra, már előbb, hogy eset-leg Aradra kérje kinevezését?
— Pár évvel ezelőtt foglalko-ztatott a kérdés, de akkor nem volt üresedés. Gyermekkorom egy részét itt töltöttem, nem jöttem idegenbe.
— Lakás?
— El szeretném cserélni váradi lakásomat, talán akad jelentke-ző...
Lőrinczi doktort várják a be-teget. A hivatását szerető orvost nem akarjuk fenntartani. To-vábbmegyünk.
A jegyzetfüzetben nevek so-

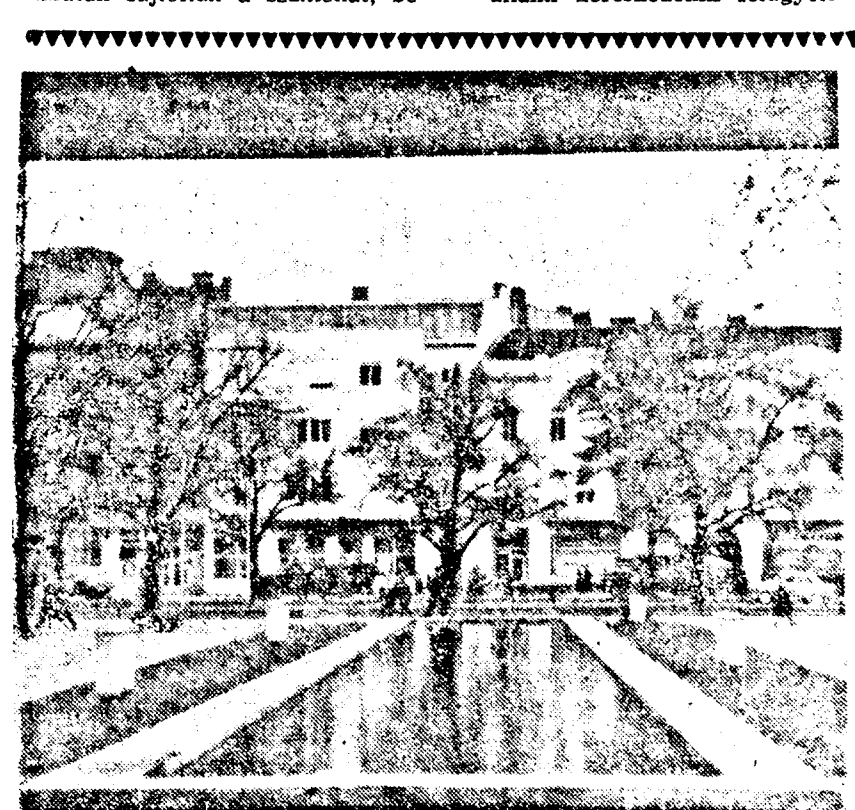
rakoznak. A megyei Egészség-ügyi Igazgatóság vezetője dr. Va-silovici Romulus, hosszú névsor-ból kiválasztott rendelkezésünkre, an-nak a harminc szakorvosnak, a névsorát akik a napokban érke-ztek városunkba. Dr. Gîrbea Dra-gu orv-fül-gége specialista, Mir-su Voicu röntgenológus, Cibian Simion nőgyógyász, Wittenberg Hortenzia epidemológus, Nas Francisc idegsebész...
— Nas doktor... Nem dolgo-zik ilyen nevű orvos nálunk, ké-rem.
— Talán mégis, úgy tudjuk most hívták át a Nagykörházba. A Gyermekkorház folyosóján a nővér néhány percnyi türelmet kér. Dr. Nas Francisc egy kis be-teget vizsgál.
Arsene professzor tanítványá-vált.

val sétálunk a Gyermekkorház és a Nagykörház között.
— Arad várta önt, doktor ur. Hogyan éri magát nálunk?
— Szépen fogadtak. Szívélye-sen, s ez nem csak szó. A hivatá-sos szervek is, de a kollegák is bizalommal tekintenek rám. És ez nagyon fontos egy orvosnak.
— Volt-e már Aradon?
— Csak egyszer, egy napra, egész fiatal koromban.
Az első impressziókról, a vá-rosról, a strandról beszélgetünk. Dr. Nas elmondja, hogy alig ér-nak meg, máris munkához lá-tott, Aradon nagy szükség volt idegsebészre és célja elsősorban az, hogy megfeleljen a hozzá fű-zött várakozásoknak. Bukarest-ről kérdezzük.
— Egy éve, hogy kértem he-lyezzenek el a fővárosból. Nagyon jól éreztem magam, Arsene pro-fesszor mellett kitüntetésnek szá-molt dolgozni, de egy szakorvos-nak szüksége van széles körű praxisra. Ami egy esztendővel ezelőtt nem sikerült, most az or-vosok felhasználásának jobb meg-szervezése időszakában valóra vált.

Megpróbáltuk a különböző bel-és külföldi szakfolyóiratokban megjelent közleményekről jag-gatni, de Nas doktor szerényen másra terelte a beszélgetést.
— Gyakorlati feladatok állnak előttünk. Ha azokat sikerül meg-oldani, ha én is hozzájárulhatok Arad egészségügyi ellátásának megújításához, nem hiába jöttem ide.

Harminc új szakorvos, szakem-ber, harminc új aradi. Sokuknak régi álma volt Aradra kerülni, mások nem is ismerték városun-kat, orvosi hivatásszeretük hoz-ta őket ide. Az egészségügyi igaz-gatóknál hivatalos átiratot bön-gészünk. A megyei végrehajtó bi-zottság felelősségvállalati intézke-dik az újonnan érkezett szakor-vosok munka és életkörülményei-nek biztosításáról. Minden új szakorvosnak elmondhatjuk:
Arad várta önt, doktor ur!
Örülünk érkezésüknek, munká-jukhoz sok sikert kívánunk!

KILIN SÁNDOR
TOKAY GYÖRGY

ARADI LATKEP
(KELEN FERENC felvétele)

ELMULAS.

(TARKÓ GABOR felvétele).

Csernek A NAGYVILÁGBÓL

Az UNESCO által kijelölt nemzetközi zsűri Gavin de Beer angol tudósra ítélte oda a Kalinga díjat. Az ősrégi indiai civilizáció nevével viselő díjat Bijoyanand Patnaik indiai iparos létesítette 1951-ben.

Eddig a díjat olyan neves tudósok nyerték, akik mint Bertrand Russell, Jean Rostand, Louis de Broglie, Paul Couderec,

Wayne-i (Michigan) körzeti kórház közlése, hogy karátültetési műtétet hajtottak végre egy súlyos baleset áldozatánál esett köztisztviselő munkán. A beteg jól érzi magát és az orvosok szerint nem áll fenn az a veszély, hogy a szervezett visszautasítja az idegen kart. Ennek ellenére úgy vélik, hogy az új kar nem fogja tudni teljesen helyettesíteni az eredetit.

Vlagyimir Satalov szovjet kozmonauta cikket írt a Szocializmuscszka Industrija című újságba. Satalov részletesen foglalkozik azzal, hogy a Szovjetunióban miként készülnek fel a lakható űrállomások megvalósítására és ramutat, hogy ezeket az űrállomásokat rakétákkal felöltözték külön-külön elemekből, a Koz-

moszban fogják összeszerelni. Nincs már messze az az idő, hangzik a cikk, amikor a Kozmoszban létrejön az első nagy kutatóállomás, s a Földről felszálló űrhajók szállítják majd az űrállomások személyzetének az élelmiszert, a tudományos műszereket és az újabb kutatócsoportot, amely leválik a már régebben fent tartózkodókat.

Gdanskban vízre bocsátották az 1960 óta épített huszonhatodik „úszó” halfeldolgozó gyárat, a Lepust.

Ezek a lengyel hajók modern berendezésűek, nagy termelékenységűek, és hónapokig járhatják a tengert anélkül, hogy támaszpontjaikra kellene visszatérniük utánpótlásért.

Az ős utolsó napfényes órái. (Ifj. HOLCZ FERENC felvétele).

A gépkocsivezető személyisége

Az „ügyes” sofőr

A gépkocsivezetés bonyolult tevékenység, amelynek sikeres elvégzése és bajmentessége számos követelmény kielégítésén múlik. Ezért jogos a kérdés:

Ki vezethet autót?

Tévedés lenne azt hinni, hogy mindenki, aki megtanul, a hozzátartozó egy alapvető feltétele, de nem egyedüli, sőt nem a legfontosabb feltétele az autózásnak. Hamarosan eljön az idő, amikor a „sofőr-vizsga” nem merül ki pusztán annak megállapításában, hogy valaki mennyire ismeri a közlekedési szabályokat és tud-e előre-hátra „mozogni” autójával, hanem sor kerül annak felmérésére is, hogy az adott személy minden szempontból alkalmas-e a vezetésre, rendelkezke-e a vezetéshez és a

Az „ügyesség” ismérvei

Amint az eddigiekből is kitűnik, az a tekinthető „ügyes” sofőrnek, aki a vezetéshez szükséges készségekkel, képességekkel rendelkezik, s a kielégítő szintű képességek összhangban vannak, harmonikusan együttműködnek, kiegészítik egymást. Melvük ezek a képességek? Nincs lehetőség itt felsorolni valamennyit. Az „ügyesség” ismérveinek számbavétele a gépkocsivezetői munka elemzése alapján történik, az úgynevezett „professziogram” elkészítésével, amely többek között (de elsősorban) éppen ezeket a képességeket sorakoztatja föl. Csak utalunk itt például a figyelemre, mint egyik legfontosabbra. A statisztikák a közlekedési balesetek 30 %-át a járművezetők „figyelmességének” tulajdonítják, utalva ezzel a figyelem összpontosításában, állhatatosságában, mobilitásában vagy volumenében jelentkező hiányosságokra. Hasonlóan fontos a képesség, amire általában a „jó reflex” vagy „rossz reflex” megjelölést szokták használni, s ami alatt tulajdonképpen cselekvőképességet, gyors ingerfelfogást és válaszreakciót kell értenünk, illetve ezek hiányos megnyilvánulásait.

A teszt

Magyarul próbát jelent: olyan — viszonylag rövid idő alatt elvégezhető — feladatot, tevékenységet, amely hangsúlyosan valamely képesség (és egy-két kísérő-képesség) alapján oldható meg. A teszt lényege tehát, hogy koncentráltan igényli a képességek megnyilvánulását. A lélektanban hosszú ideig vitatott kérdés volt a tesztek diagnosztikai értéke. A fő ellenvetés azt hangsúlyozta, hogy a képességek (intelligencia, memória, figyelem, végtagok koordinálása stb.) mindig és mindenben specifikus. Teljesen más így például a figyelemkoncentráció számoláskor, mint amikor egy előadást hallgatunk, és megint más, amikor gépkocsit vezetünk. Tagadhatatlan, hogy a képességek a konkrét tevékenység szerint különböznek is. De az is igaz, hogy lényegileg azonosak. Azt mondhatnánk: 100 %-os figyelem-koncentrációból 40 % mindig más, 60 % mindig azonos. A teszt ezt a 60 %-ot tartja szem előtt. A képesség-vizsgálat így laboratóriumi uton is megoldható. Ezt az igazságot a lélektani gyakorlat naponta bizonyítja.

A gépkocsivezető személyisége az „ügyesség” vagy „figyelmesség” csak egyik aspektusa. A képesség-vizsgálat a munkaképesség-vizsgálatnak így szintén csak egyik — bár legfontosabb — mozzanata.

SIMÓ SÁNDOR

Nyersolaj — szemézből

Amerikai tudósok bejelentették, hogy sikerült olyan eljárást kidolgozniuk, amellyel nyersolajat vonnak ki szemézből. A kísérletek során egy tonna szemézből csaknem egy barrel nyersolajat állítottak elő.

A bányaiipari minisztérium közleménye szerint ez a felfedezés esetleg már a közeljövőben lehetővé teszi, hogy a szemetet és a papírhulladékot nyersolajként használják fel benzín- és olajgyártásra.

A vegyészcsoporthoz nagy horderejű felfedezést akkor tette, amikor nyersolajnak... szénből való előállításával kísérletezett. Ekkor támadt az az ötletük, hogy a szemetet gőznyomás alatt szénmonoxid-dal kezeljék, s az eredmény: 40 százalékos nyersolaj és 60 százalékos víz volt.

A gépkocsivezetői „ügyesség” fejlettségi foka laboratóriumi vizsgálat útján is felderíthető, — a tesztek alkalmazásával.

„Johanna papissa”

Alig van olvasó ember, aki ne találkozott volna a „női pápa” történetével. Ez a talán legtipikusabb történelmi mende-monda a középkor óta kísért és foglalkoztatja a kutatókat.

A „pápa asszony” (latinul: papissa), hol német, hol angol eredetűnek mondják. A Guilberta névre hallgató, tehetséges kis-lány a földi apácaok-tostorban nevelkedett. Tizenéves korában megszökött egy angol szerzetessel és Görögországban kalandozott. A rendkívül tehetsé-

kalandornő Athénben filozófiát és teológiát tanult. Titokban vizs-zakerült Rómába és kiváló professzor lett. Senki nem tudta, hogy a középkor óta kísért és foglalkoztatja a kutatókat.

Es most következnek a megdöbbentő részei a történetnek. A nő pápa egy körmeneten összeesett — és vajdu-ni kezdett. Eddig az iz-galmasnak mondható „Johanna papissa” története.

A kutatókat elsősor-

ban az foglalkoztatta, hogy honnan eredhet ez a nyilvánvalóan képtelen „rejtély”.

A forráskritika rend-

re megvizsgálta a történet forrásait.

Ismeretes, hogy a középkori krónikások nem különösebben tisztelték az „eredetiség” fogalmát. Egymás műveiből, a legképele-nebb részleteket is átmásolták a saját munkájukba. Így vándor-

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANAT
KÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTO •
HÍREK • RIPIORTOK • JEGYZETEK •
H • ÚTLEÍRÁSOK • HUMOR

Műszaki újdonságok

1. A ploiești-i olajfinomító szakemberei berendezést állítottak elő a nyersolaj és az ásványolajok lepar-lásánál keletkező savas kátrányok hőfelbontására. Az országban e-gyediálló berendezés évente több mint 40 000 tonnát dolgoz fel. A kátrányokat tüzelőanyagá és ki-sebb töménységű kénssavvá alakít-ja át. A berendezés teljesen auto-matikusan működik.

2. Egy hónappal határidő előtt át-adták a megrendelőnek az új kon-stanci kikötő egész vasúti halozatát. Mintegy 20 kilométer vágány, átjáró és számos épület, korszerű vasúti berendezés épült. A kikötő-fejlesztésnek jelentős szakasza volt a vasúti halozat, valamint az új rakpartok, áruaktrák, 4500 mé-ter közlekedési út használatba ada-sa. Tervek szerint a kikötő már az

3. A temesvári Politechnikai Inté-zet elektrotechnikai fakultásán dr. Bernard Oprendek mérnök, előadó tanár és munkatársai készüléket szerkesztettek, amely kimutatja az indukciós gépek tekercseinek rö-vidzárlatait. A berendezés fény-jelzéssel mutatja ki a rövidzárlat pontos helyét.

4. A nagyfrekvenciás automata öntő-felszerelést szerkesztették a roma-ni gépgyárban. Segítségével az öntés összes műveleteit automatizál-ták. Az automata öntőfelszerelés-nél növekedett a munkasebesség és a munkatermekenység, az öntött alkatrészek minősége pedig lénye-gesen javult.

5. Megkezdődött a lehalászás a deltai haltenyészetekben. A stípcsi, calicai, sarinasúfi és periséri tenyészetekből né-hány nap alatt körülbelül 100-ezer kilo friss hal, főként ponty került a piacra. Az i-dén a deltai tenyészetek terü-lelet meg 368 hektárral nö-veltek, átlaghozamuk elérte az 1040 kilót hektáronként, ami csaknem 200 kilóval több mint a tavaly.

FELETHETŐEN

A fehér vérszék okozza az érelmeszesedést

Az USA kardiológiai egyesületé-nek évi gyűlésén előterjesztett ér-tekezések keretében Sanford Sprag-en professzor azt fejtegette, hogy feltételezhetően a fehér vérszék idezik elő az érelmeszesesedést és ezért a szívkrízisek egyik okának is tekinthető. Az amerikai orvosprofesszor állításait sorozatos kísérletezésekre alapozta, amelye-ket a New York-i Downstate orvosi központ kutatói végeztek.

A kísérleteket nyulakon hajtot-ták végre. Külön választottak két ugyanazon anyától származó hazi-nyul-csoportot és tíz hetet át ko-leszterolban gazdag táplálékkal e-tettek őket. Az orvosok az első csoport verében található fehér vérszék beoltottak a második csoporthoz tartozó nyulakba. E művelet folyamán a fehér vérszék-eket kissé besugározták, hogy nyomon követhessék ezeket az aor-ta szöveteiben. S valóban, e vérszék-eket megtalálták a kolesterol által kepződött érelmeszesedés le-rakódásokban, amelyek hozzájárul-tak a jó vérkeringést akadályozó zsrsejtek szaporodásához.

A tudósok lehetségesnek tartják, hogy rövidesen megkezdődik az érelmeszesedés antilimfociter-sze-rummal történő kezelése. Ameny-nyben megállapítják, hogy a fehér vérszék nyiroksejt-jellegűek, ezek kiküszöbölhetők antilimfocita-sze-rummal vagy hasonló kezeléssel, amely a szervátültetéseknel a visszautasítási jelenség leküzdésé-re alkalmaznak. Az orvosok u-gyanis megállapították, hogy a limfociták döntő szerepet játszanak a szervátültetéseknel jelentkező immunbiológiai válasznál.

A tanulás művészete (II.)

Példákeppen nézzük meg az ott-honi tanulás néhány szempontját. A tanulást célszerű a feladatok FELISMERÉSÉVEL, BECSLESE-VEL kezdeni. A munka megke-zedése előtt szükséges tisztázni, hogy kb. mennyi időt vesz igénybe egy-egy lecke megtanulása és minden feladat elvégzése. Meg kell tanul-ni az idővel gazdálkodni!

Sok tanulónál a feladatok el-végzésének a „SORRENJE” is problémát okoz. Általában célsze-rű a nehezebb, kevésbé kedvelt feladatokat előbbre venni.

A tanulás csak ezután kezdődik: A LECKE CÍMENEK felfogásával. Ez azt jelenti, hogy tudjuk mit is jelent a cím. A cím ut. emlékeze-tünket, gondolkodásunkat egész megismerő tevékenységünket egy meghatározott irányba állítja be.

Az ELSŐ OLVASÁS a tanula-snak egyik lényeges mozzanata. Ekkor derül ki, hogy mit értünk az anyagból és mit nem. Örömet o-kozik az, amit megértettünk és a

nem lehet. Aki ezt eredményesnek érzi, tegye. Sajnos, egyre jobban terjed a serkentő szerek hasz-nálata. Feltétlenül káros, u-gyanis az ilyen hatás alatt elsa-játított tanulás, csak újabb adag serkentő idezheti fel.

Röviden még az alvatanulásról. Az 1950-es évektől sok kísérletet végeztek, főleg az idegen nyelv-ek alvatanulással történő elsajátítá-sával kapcsolatban. Érdekes követ-keztetésekre jutottak, de a kísérleti-fázisban még nincsenek tul. Ennek ellenére a rangja lassan emelke-dik, főleg, mióta az un. PROG-RANOZOTT OKTATÁS egyre selesebb körben terjed az iskolá-ban.

Az értelmes tanulásnak legfőbb értéke, hogy műveltebb, értelme-sebbé tesz bennünket. És hogy a tanulás „művészet”-e vagy pedig „szükséges rossz”, azt az em-beri társadalom mai magas fejlett-ségi színvonaláig igazolja.

NÁHLIK LASZLO tanár

De ír róla vitékai Go-dofred és a XIII. szá-zadban a lengyel tropai Márton. E-gyvesek szerint en-nek az utóbbinak a munkájából terjedt el világszerte. Mabillon (1686-ben) azt írja, hogy a rejtélyes nó

rinte a pápa koroná-zásának szertartása és az ezzel kapcsolatos körmenet a gyökere a dusan burjánzó mende-mondának. A szertar-táskor az új pápa egy római eredetű róza-színű marványszekré-ül, a szek ülőkéje lru-kas. (Valamelyik ókori fűrdőben használhat-ták). Innen ered az a balhiedelem, hogy az új pápa „nemét” vizsgál-ják — Johanna óta...

A körmenetben egy bizonyos utcát, ahol gyermekeket tartó női szobor állott, elkerül-ték. A nép hiedelme szerint, azért, mert ez „Johanna papissa” szobra... Valójában a körmenet útját rö-vídítették meg. A szobor pedig római istenszo-

bor volt, semmi köze a női papához. Az emberek dusan virágzó képzelete eze-tek összekapcsolta a krónikások meséjével és evészkodok alatt ki-alakult „Johanna pá-pa” csiklandós törté-nete.

A múlt században aztán a történetudo-sok véglegesen megci-folták a történetet, de azért időnként, mint történelmi kuriozum, újra fel-feltűnik Jo-hanna papissa meséje. Állítólag az egyik nyu-gati egyetem ma is pénzzel jutalmazza azt, aki bebizonyítja, hogy VOLT, hogy ELT. Ez azonban ugyanúgy csak „rejtély”, mint a fen-történet.

FICZAY DENES

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Románia sikrasszáll egy hatékony nemzetközi ellenőrzési rendszer létrehozásáért

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

Az államok jogkörén kívül eső tenger alatti területek békés felhasználásával foglalkozó ENSZ-bizottság szerda délután befejezte a vitát a tengerfenék demilitarizálásáról szóló szöveget — amerikai szerződésvezetéről. Csütörtök reggel megszavazták az erre vonatkozó jelentést és átküldték a genfi leszerelési bizottsághoz. Ezzel az ENSZ-bizottság rendkívüli ülészaka véget ért.

Constantin Ene, hazánk képviselője ismertette Románia álláspontját a kérdésben. Mint hangsúlyozta, hazánk a genfi leszerelési bizottságban a tengerfenék demilitarizálásával kapcsolatos kérdés vitája során mindig sikrasszállt a vita tárgyát képező összes katonai tevékenységek elfűtése, s leszerelése: ha a celt egyszerűen nem lehet elérni, a szovjet-amerikai szerződésvezetést ki kellene egészíteni egy olyan záradékkal, amely leszögezi, hogy biztos és szüntelen haladás történik a vég-

cél — a tengerfenék teljes demilitarizálása — felé.

Románia állást foglalt amellett a javaslat mellett, hogy a szerződés érvényessége a tengeri vagy óceáni kijárással rendelkező államok partjaitól 12 tengeri mérföldnyi távolságra kezdődjen. „Okvetlenül szükségesnek tartjuk — hangsúlyozta C. Ene —, hogy a leendő szerződés felcserélhetetlenül szögezze le: egyetlen rendelkezése sem értelmezhető olyképpen, hogy az csorbítsa a part menti államok kontinentális talapatuk fölötti szuverén jogait, a nemzetközi jog és a kontinentális talapzatra vonatkozó genfi megállapodás érvényben lévő normáinak megfelelően”.

A felszólalo befejezésül hangsúlyozta: Románia sikrasszáll egy hatékony nemzetközi ellenőrzési rendszer létrehozásáért, amelynek kizárólagos célja lenne megvizsgálni, hogyan alkalmazhatók az összes államok a szerződésben leszögezett kötelezettségeiket, sikrasszáll azért, hogy valamennyi fél hatékonyan és a teljes egyenlőség alapján részt vehessen a szerződésben.

A román kormány képviselőjének felszólalása a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Igazgatótanácsának ülésén

GENF. — H. Liman, az Agerpres tudósítója jelenti:

Genfben folytatja munkáját a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Igazgatótanácsának 117. ülése, amelyen a résztvevők többek között megvitatják a szervezet hozzájárulását az ENSZ és szakosított intézményei különböző programjához és akcióihoz.

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet hozzájárulása a második fejlesztési évtizedhez című napirendi pont keretében felszólalt Ion Datcu nagykövet, a román kormány képviselője az Igazgatótanácsban. Küldöttünk kiemelte a szervezet hozzájárulását, s rámutatott, hogy

a munkaerőfelhasználási világprogram eredményesen előmozdítja majd a fejletlenség elleni küzdelmet. Rámutatott, hogy a gazdasági fejlődés elsődleges és alapvető követelménye az iparosítás, a tudomány és a technika alkalmazása a fejlesztési folyamatban, az emberi erőforrások hasznosítása és megfelelő foglalkoztatása.

Befejezésül a román küldött kiemelte a szervezet regionalizációs és országos szervezeteivel való közvetlen kontaktus jelentőségét az operatív helyi egybehangolás érdekében, valamint a többi nemzetközi szakosított szervezetekkel való koordinálás jelentőségét.

APOLLO-12 Ma az űrhajósok letérnek a holdpályáról és a Föld felé indulnak

HOUSTON (Agerpres).

Az Apollo-12 űrhajósi tul van a küldetésük legfontosabb szakaszán. Csütörtök reggel, bukaresti idő szerint 6.01 órakor Charles Conrad és Alan Bean hozzáálltak a második és egyben utolsó kirándulásához. Az Intrepid tv-kamerájának műszaki hibája miatt ezt a Földről nem lehetett látni.

Az emberiség történetében először Conrad és Bean voltak azok, akik alpinisták módjára hegymászókötéllel összekötve holdkráter mélyére ereszkedtek. Az árnyékos kráter mélyén sarki hideg uralkodott. Huszonkilenc méteres leszállás után a Surveyor-3 holdszonda közelébe érkeztek. A két űrhajós sikeresen kiemelte az 1967 áprilisában leszállt holdszonda tv-kameráját és néhány más alkatrészt, ami szintén rendkívüli teljesítmény. Meglepetéssel tapasztalták, hogy a holdszonda szinte az eredeti fehér helyett, kávébarna. Meglepően könnyen sikerült kivágni a holdszonda néhány fémrészét. Ben megfigyelték a Surveyor-3 teljeseen ép volt, tehát sima holdra szállása tökéletesen sikerült. Conrad és Bean a kirándulás során a szerdán gyűjtött 18 kiló holdmintát újabb 24,49 kiló mintával egészítették ki.

A csütörtöki kirándulás nem volt mentes a meglepetésektől. Miután visszatértek a moduba, az asztronauták jelentették, hogy a

Holdon felejtették a Surveyor-3 leszállási helyen, vagyis a holdkráterben készített színesfilmet. Minthogy újabb kiszállásra engedélyt nem kaptak, csak az ugyanakkor készült fehér-fekete filmet hozhatják haza. Még egy „történelmi” esemény következett be: Charles Conrad, a holdkirándulás parancsnoka megbottolt és elesett. „Bean segített talpra” — közölte Conrad, miután lezárta a modul csapajtaját. Az eset nem járt semmilyen következménnyel, az ember tehát bátran sétálhat a Holdon. A második holdkirándulás 3 óra 50 perccel tartott.

Bukaresti idő szerint 16.26 órakor az Intrepid felszállórszra után indult a 125 kilométer magas, csaknem kör alakú pályán keringő Yankee Clipper felé. „Úton vagyunk” — kiáltotta vidáman Conrad Gordonnak, aki a vezérhajón várta társait.

A holdmodul „vadászni” kezdte a Yankee Clipper-t. Három óra és 33 percen át hol felgyorsult, hol megcsökkentette sebességét, míg végre 19.59 órakor sikerült összekapcsolódnia vele. Televízió látni lehetett az egész műveletet: Richard Gordon mesterien kezelte a felvevőkamerát, Gordon egybeként 32 óra át csak rádió értesült bájársáinak holdbeli kalandjairól. „Mégvagyok!” — szóló oda Richard Gordon kollegáinak az összekapcsolódásuk. „Mégérkez-

Lemondott Henry Cabot Lodge

A Fehér Ház szövíője bejelentette, hogy lemondott Henry Cabot Lodge, a párizsi négyes Vietnam-értekezlet tárgyalásain részt vevő amerikai küldöttség vezetője. Benyújtotta lemondását Lawrence E. Walsh, Lodge helyettese is.

Nixon elnök elfogadta a lemondásokat, amelyek december 8-án lépnek életbe.

A Fehér Házban közölték, hogy a két amerikai diplomata utódját még nem jelölték ki.

A brit miniszterelnök látogatást tesz az USA-ban

Az angol fővárosban szerdán hivatalosan közölték, hogy 1970. január 27-én és 28-án Harold Wilson brit miniszterelnök látogatást tesz az Amerikai Egyesült Államokban. A Fehér Ház ugyanaznap megerősítette a hírt.

Amint az egyik brit szövíő ki jelentette, Nixon elnök, amikor idén nyáron rövid ideig Londonban tartózkodott, meghívta Wilson miniszterelnököt, látogatasson el Washingtonba, hogy folytassák az eszmecsereket a nemzetközi helyzetéről.

Az Associated Press szerint a két államférfi a NATO, a vietnámi háború, a Kelet és Nyugat közötti kapcsolatok, a valutáris helyzet fő problémáiról, valamint közös érdekeik kérdésekről tárgyal majd.

A ROMÁNIAI IRÓSZÖVETSEG KÜLDÖTTSEGE-NEK MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA ALKALMABÓL szerdán román irodalmi est rendeztek a budapesti Egyetemi Színpadon. Megnyitó beszédet Darvas József, a Magyar Írószövetség elnöke mondott, majd Nicolae Balota bemutatja a hallgatóságnak Nina Cassian, Eugen Jebeleanu, George Tomozei, Dumitru Radu Popescu, Nicolae Velea és Szabó Gyula romániai írókat és költőket, akik felolvastak műveikből és a mai román irodalomról beszéltek. Ismert magyarázó színdarabok részleteit adtak elő a kultúresten jelen lévő román költők és írók munkáiból. A rendezvény, amelyen a budapesti román nagykövetség több tagja is részt vett, nagy sikert aratott.

Az amerikaiak vietnami bűntetteit vizsgáló bizottság közleménye

HANOI (Agerpres).

Az amerikaiak vietnami bűntetteit vizsgáló bizottság közleménye rámutat, hogy az amerikai kormány november első felében fogadta a dél-vietnami agressziókat és számtalanszor megsértette Vietnam DK szuverenitását és biztonságát.

Del-Vietnamban az amerikai erők tovább bombázták sűrűn lakott övezeteket, főként B-52-es repülőgépekkel és egyre nagyobb mértékben bevetik a saigoni erőket, hogy keresztülvigék a háború „vitemizálására” irányuló tervüket.

Megsértve Vietnam DK szuverenitását — hangsúlyozza a közlemény — az amerikai repülőgépek

az említett időszakban 200 feladatot bementes vettek részt Hanoi, Haiphong városok, valamint Vietnam DK több tartományja felett. Sugárhajtású repülőgépek és B-52-es stratégiai gépek husz esetben sűrűn lakott övezeteket bombáztak Quang Binh, Vinh Linh és Nghe An tartományban. Nagy hatósugárú amerikai ágyúk tüzet nyitottak Vinh Quang és Vinh Giang falvakra.

Ugancsak az említett időszakban a hetedik amerikai flotta, 15 hajója különböző hadműveleteket hajtott végre Vietnam DK partvidékén Quinh Luu és Cua Tung között.

Egy amerikai egység lemészárolta egy dél-vietnami falu lakosságát

SAIGON (Agerpres).

Az USA sajtója és a nyugati hírügynökségek is atvették a Newsweek című amerikai folyóirat leleplezését, amely szemtanúk nyilatkozatai alapján leírja, hogyan mészárolta le egy amerikai katonai egység egy dél-vietnami falu lakosságát.

Az International Herald Tribune részletesen közli a mészárlás történelmének nyilatkozatát, amely szerint az 567 áldozat között gyermekek, nők és öregek is voltak. Az életben maradtak a szomszédos faluba menekültek. Életüket annak köszönhetik, hogy a lemészároltak hullái alá kerültek. A lap a mészárlással kapcsolatban megemlíti ifj. William Colley hadnagy, szakszoparancsnok és David Mitchell övezető nevet. Mindketten részt

vettek az „akcióban”, s jelenleg a hivatalos vizsgálat befejezéséig az USA-ban vannak őrizetben.

A sajtóügynökségek megerősítik a mészárlás történelmének az állítását, hogy Tu Cung falut a szoros értelmében eltörölték a föld színéről. A France Presse tudósítója szerint csak néhány füstös rom jelzi a falu helyét. Az amerikai katonai hatóságok még semmiféle nyilatkozatot nem tettek a vádakkal kapcsolatban, s arra hivatkoznak, hogy nem állanak rendelkezésre „hiteles” értesülések. Thieu saigoni elnök a dél-vietnami közvélemény megnyugtatóására szintén vizsgálatot rendelt el, amely az amerikai katonai bírósági szervek vizsgálatával párhuzamosan folyik majd.

A vietnamizálási program igen hosszú háborút jelenthet

WASHINGTON (Agerpres).

A szenátus külügyi bizottsága kihallgatja Melvin Laird honvédelmi minisztert a washingtoni kormány vietnami politikájával kapcsolatban. A zart ajtók mögött vegment kihallgatás után William Fulbright szenátor — a UPI szerint — kijelentette, a kormány képviselőjének nem sikerült bebi-

zonyítania, hogy az adminisztráció tárgyalások rendezését ohajt, s főként a vietnamizálási programot szorgalmazta, ami igen hosszú háborút jelenthet. Fulbright, aki Rogers külügyminiszterrel is tárgyalt, hangsúlyozta, hogy csak a tárgyalás politikája az, amely reményt nyújt a vietnami kérdés rendezésére belátható időn belül.

KÖZEL-KELET

KAIRÓ (Agerpres).

Az Egyesült Arab Köztársaság a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatának egészét te-

kinti alapnak a közel-keleti helyzet rendezésére — jelentette ki Ismét Abdel Meguid, az egyiptomi kormány szövíője. Amint monddta, a kormány további erőfeszítéseket tesz az Izraellel fennálló konfliktus békés megoldására.

A december 20 és 22 között Rabbatban: sorra kerülő arab csúcserkeztetle kapcsolatban Meguid közölte, hogy meghívott küldtek az összes arab államfőnek.

Az izraeli hadsereg repülőgépei egyiptomi katonai célpontokat

bombáztak a Szezei-csatorna déli övezetében — közölte a UPI az izraeli hadsereg szövíőjének kijelentésére hivatkozva.

Az egyiptomi hadsereg szövíőjére utalva, a MEN hírügynökség közölte, hogy izraeli repülőgépek bombázták próbáltak egyiptomi katonai állásokat a Szezei-csatorna déli övezetében, de az egyiptomi légierővel (tüzérség) megküszött a kísérlet.

HELSENKI. — Csütörtök délelőtt a helsinki szovjet nagykövetségén újabb találkozóra került sor a Szovjetunió és az USA képviselői között a stratégiai fegyverkezési hajszra korlátozásának ügyében. Az ülés után a két küldöttség szövíője kijelentette: elhatározták, hogy a következő találkozót november 24-én az amerikai nagykövetségén tartják meg.

UTRECHT. — Utrechtben befejezte munkáját az európai irodalomtörténeti koordinálásával foglalkozó nemzetközi bizottság. Az utrechti Nemzetközi Összehasonlító Irodalmi Egyesület vendégeként részt vett Al. Dima egyetemi tanár, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának levelező tagja.

AMSZTERDAM. — A bukaresti és az amsterdami egyetem együttműködése keretében D. Păcuraru egyetemi tanár, a nyelvudományi fakultás dékánja nemrég előadás-sorozatokat tartott Hollandiában. A román vendéget fogadta H. Belinfante professzor, az Amsterdami Egyetem rektora.

PNOM PENH. Norodom Sziannuk herceg, kambodzsai államfő felavatta a szihanoukville-i új köolaj-

A külföldi sajtóból

Az USA szerepe Laoszban

Vajon az USA háborúba keveredik-e Laoszban, mialatt igyekszik csökkenteni dél-vietnami kérésültségét? Az egyik legbefolyásosabb külpolitikai szakértő úgy véli, hogy „az amerikai kormány nyakig belemerült a laoszi bonyodalmakba, a pénzben, fegyverben, tanácsokban nyújtott támogatás és a közvetlen légi beavatkozás következtében”. Washingtoni körökben és számos ázsiai fővárosban mintegy 500-ra becsülik a Laoszban ténykedő amerikaiak számát. Vannak köztük a laoszi kormány mellé beosztott tanácsosok, CIA-

ügynökök, az elavult laoszi légerőnél működő szakemberek. Az intervenció lényeges vonatkozása az, hogy a thaiföldi repülőterekről és a 7. flotta angyahajóiról felszálló repülőgépek naponta részt vesznek bevetéseken.

Az amerikai hatóságok igen szűkszavúak, amikor közölniük kell a vietnami kormányknak nyújtott pénzsegítség összegét. William Fulbright, a szenátus külügyi bizottságának elnöke úgy véli azonban, hogy ez a segítség mintegy 150 millió dollár-ra tehető.

Új offenzíva?

Laoszban a fele már a Patet Lao-erők ellenőrzése alatt áll. A jelek arra mutatnak, hogy ezek az erők újabb offenzívába lendülnek Ennek eredménye az amerikai intervenció megfelelő fokozódása lesz.

William Fulbright szenátor és az amerikaiak laoszi tevékenységét vizsgáló többi személy attól tart, hogy az Egyesült Államok a kongresszus tudomával

vagy anélkül újabb Vietnamba sodródik.

William Rogers külügyminiszter azt állította, de nem elég meggyőzően, hogy a kormány alldandóan tájékoztatja a kongresszust az USA laoszi szerepéről. Kijelentve, hogy az USA laoszi politikája nem változik, tápot adott annak a realis aggodalomnak, hogy az amerikai nép újabb Vietnam előtt áll.

(Us News World Report)

Irán és a köolaj

A nagy nyugati olajtársaságokat sorozatos csapások érik. A libiai Senoussi-monarchia megdöntése nyomán bizonytalanság övezi az ország mesés köolajkinccseit kiaknázó konsernek üzleteit, Latin-Amerikában egymást követik az államosítások, Irán felül akarja vizsgálni szerződéseit a köolajipari cégekkel.

Irán az első köolajtermelő ország a közel-keleti köolajtermelő országok között, 1968-ban például 142 millió tonna köolajat termelt, többet, mint Szaud-Arábia, Líbia és Kuvaít.

Az iráni gazdaságfejlesztési terv egyik fő tényezője a köolajkinccsek intenzívebb hasznosítása, Mohammad Reza Pahlavi sahinsah ilyen megfontolások alapján kérte az iráni állam nagyobb részesedését a kiemelt köolajból, ami a következő öt évben mintegy 6 milliárd dollárba rúgna. A British Petroleum, a Shell, a Standard Oil és más társaságok-

A szíriai-libanoni határlejárás zavart okozott a kereskedelmi forgalomban

Szíria újra megnyitotta libanoni határát, amelyet október 21-én zárt le tiltakozásul a libanoni akció ellen. Véleménye szerint ugyanis ez az akció „a palesztinai ellenállás felszámolását célozta”.

Annak idején egyesek a felhőzött politikai okok túlhaladó gazdasági szándékokat tulajdonítottak a szíriai lépésnek. Ugy véltek, hogy a damaszkuszi kormány a Tartus és Latakia szíriai kikötők felé akarja terelni az addig Beirutba szállított árukat.

Állítólag a szíriai kormány azt is kéri akarta, hogy a Beirutban lerakott iraki, saud-arabiai, kuwaiti és jordániai rendeltetési áruk 40 százalékát szíriai tehergépkocsikkal szállítsák.

A forgalom megszakadása elég komoly károkat okozott a térség minden országának. Ez érthető is, hiszen a Libanon és az említett országok között lebonyolított tranzitkereskedelm havonta eléri a 60 000 tonnát. A határlezárása persze mindenképp Libanon érdekeit érintette, mert iraki, saud-arabiai, kuwaiti és jordániai exportja értékben mintegy 7 millió dollár havonta.

Beirutban megkönnyebbüléssel fogadták a határ megnyitását. A damaszkuszi rádió közleménye azonban hasonló intézkedéseket helyez kilátásba, ha Libanon nem tartja be szigorúan az ellenállási szervezettel kötött egyezményt.

(Le Monde)

Megvizsgálják a hat ország gazdasági együttműködésének problémáit.

BEIRUT. — Hírügynökségek jelentik, hogy ismét meghíusult a libanoni kormányalakítási kísérlet. Rashid Karamé szerda este kijelentette, hogy az erdei palotában folytatott nyolcórás tárgyalások után sem tudta összeegyeztetni a különböző parlamenti csoportok álláspontját. Az ülésen elhatározták, hogy a politikai pártok vezetőiből országos bizottságot alakítanak, hogy az megoldásokat javasoljon a jelenlegi kormányválság rendezésére.

ROMA. — Tegnap éjjel befejeződött az olasz általános sztrájk, amely 24 órán át az egész gazdasági életet megbénította. A sztrájkban, amelyhez csatlakoztak a fő szakszervezetek, több mint 15 millió dolgozó vett részt. Országszerte megszakadt a közúti közlekedés. A gyárakban szünetelt a munka, az újságok nem jelentek meg, az üzletek, a bankok, a hivatalok, a piacok, a benzinkutak, a kórházak az iskolák nem működtek. A sztrájkolók intézkedéseket követelnek a lakásvizonyok gyors javítására.

Röviden

finomított. A köolajfinomító évi kapacitása 600 ezer tonna.

WASHINGTON. — Az amerikai kongresszus szerdán törvénytervezetet fogadott el, amelynek értelmében a jelenlegi „szelektív” sorozási rendszert „sorshuzásos” rendszerrel helyettesítik. A Nixon elnök által májusban javasolt törvény értelmében a sorshuzás a 19 éves betöltött fiatalokkal kezdődne és a szolgálati idő egy év lenne.

ANKARA. — A Közép-anatóliai Sivas közelében szerdán súlyos országúti baleset történt. Egy lejtőn meghibásodott egy busz és sok utast szállító gépkocsi feksz, s a jármű szakadékbba zuhant. Tizenhat személy életét veszítette, 23 súlyosan megsebesült.

DELHI. — Az Összindiai Ifjusági Szövetség határozatot fogadott el, s ebben támogatja Indira Gandhi haladó jellegű intézkedése-